

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W MŁODZIEŻOWYM OŚRODKU SOCJOTERAPII W WOJSCE**

Podstawa prawna:

Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6.

Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) – art. 22c, art. 22b.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników placówki tj. przez nauczycieli, nauczycieli-wychowawców, pomoce wychowawców, pracowników administracji i obsługi jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik placówki, realizuje te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej placówki oraz swoich kompetencji.

art. 22 c ust. 1 pkt 1 zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi gotowości każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. W sytuacji wymagającej twojej stanowczej reakcji, w celu zapobieżenia potencjalnego niebezpieczeństwa w sposób zdecydowany i stanowczy wydaj komunikat powstrzymujący przed zachowaniem niebezpiecznym dla życia bądź zdrowia powierzonych ci osób. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

Komunikacja z dziećmi

W komunikacji z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek.

1. Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
2. Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno Ci krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
3. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
4. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
5. Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
6. Jeśli pojawi się konieczność rozmawiania z dzieckiem na osobności, zostaw uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbaj, aby być w zasięgu wzroku innych. Możesz też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy.

7. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
8. Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęła instytucja) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

Działania z dziećmi

1. Doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Unikaj faworyzowania dzieci.
3. Nie wolno Ci nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
4. Nie wolno Ci utrwalać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.
5. Nie wolno Ci proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
6. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno Ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków (laurek czy rękodzieła wykonanego przez wychowanków).
7. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być raportowane dyrekcji. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

Kontakt fizyczny z dziećmi

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, zabezpieczeniem przed stworzeniem zagrożenia bezpieczeństwa innych wychowanków, osób znajdujących się w najbliższym otoczeniu lub jego samego, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je

o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

1. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
2. W razie konieczności możesz powstrzymać wychowanka przed wyrządzeniem szkody sobie lub też innej osobie poprzez przytrzymanie go, do momentu opanowania agresji
3. Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
4. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
5. Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
6. Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wycuciem, jednak stanowczo przez co możesz pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
7. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
8. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unikaj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem.
9. Nadzorując sposób wykonywania czynności higienicznych (korzystanie z natrysków) zachowaj powściągliwość uwzględniając jednak konieczność czuwania nad zachowaniem wychowanków korzystających z kąpeli. Zwracaj uwagę na to czy szanują oni prawo innych wychowanków do dyskrecji i nienaruszania nietykalności fizycznej, nie ośmielają się na niestosowne żarty wobec siebie nawzajem.
10. Podczas konieczności obudzenia wychowanka w nocy w celu skorzystania z toalety użyj komunikatu słownego, w razie konieczności dotknij w ramię w celu obudzenia i poprowadź go do toalety jeżeli okazuje oznaki zaspania, następnie odprowadź z powrotem do sypialni.
11. Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
12. Niedopuszczalne jest nocowanie wychowawcy w tym samym pomieszczeniu, w którym śpią podopieczni.

Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.

1. Nie wolno Ci zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Jakiegokolwiek sytuacje wyjątkowe, które mogłyby zaistnieć z uwagi na sposób i organizację pracy wychowawczej powinny zostać ustalone z dyrektorem Ośrodka. Nie przekazuj wychowankom swojego osobistego numeru telefonu, e-mail, adresu domowego bądź innego kontaktu osobistego (Messenger, Facebook itp. komunikatory)

2. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).

3. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, musisz poinformować

o tym dyrekcję, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także Twoich własnych działań w internecie.

Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać uczniów/uczennice, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.

1. Nie wolno Ci nawiązywać kontaktów z wychowankami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.

2. W trakcie lekcji osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona na terenie instytucji.

art. 22 c ust. 1 pkt 2 zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia

krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego:

1. Podejrzewając, iż dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie:

- Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od rodzica/opiekuna podejrzanego o krzywdzenie.
- Zawiadom policję nr 112 lub 997, względnie Prokuraturę

2. Podejrzewając, iż dziecko doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun dziecka jest niewydolny wychowawczo (np. dziecko nie jest wyposażone w strój adekwatny do pory roku itp.):

- Poinformuj o nieprawidłowościach rodzica/opiekuna.
- Powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego i materialnego.
- W przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej względnie Wydział Rodzinny Stosownego Sądu.

3. Podejrzewając, iż dziecko jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw – poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

4. Podejrzewając, iż dziecko doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (krzyk, niestosowne komentarze):

- Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka.
- Przeprowadź rozmowę z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie.
- W przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna lub powtarzającej się przemocy powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej (uruchamiając Procedurę Niebieskiej Karty). Równoległe złóż do sądu rodzinnego wnioski o wgląd w sytuację rodziny.

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią (przemoc rówieśnicza)

1. Podejrzewając iż wychowanek doświadcza ze strony innego wychowanka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie:

- Zadbaj o bezpieczeństwo wychowanka i odseparuj go od osoby podejrzewanej o krzywdzenie.
- Przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc.
- Równoległe powiadom najbliższy sąd rodzinny lub policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

2. Podejrzewając, iż wychowanek doświadcza ze strony innego wychowanka jednorazowo przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (krzyk, niestosowne komentarze, niestosowne propozycje w sferze seksualnej):

- Zadbaj o zabezpieczenie wychowanka i odseparuj go od osoby podejranej o krzywdzenie.
- Zgłoś problem szkolnemu pedagogowi i psychologowi w celu przeprowadzenia stosownych interwencji.
- Przeprowadź rozmowę osobno z rodzicami bądź opiekunami krzywdzonego i krzywdzącego dziecka oraz opracuj wraz z pedagogiem i psychologiem działania naprawcze.
- W razie potrzeby zmień zakwaterowanie wychowanków w sypialniach.
- W przypadku powtarzającej się przemocy powiadom właściwy sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację wychowanka.

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracowników Organizacji, Instytucji:

1. Podejrzewając, iż wychowanek doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie:

- Zadbaj o bezpieczeństwo i odseparuj wychowanka od kontaktu z podejrzanym o krzywdzenie.
- Poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa (zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej jednostki policji lub prokuratury związanej z miejscem zdarzenia). W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie też możesz złożyć anonimowo).

art. 22 c ust. 1 pkt 3 procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.

Procedura składania zawiadomień o podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, osoby odpowiedzialne w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii:

W przypadku uzyskania informacji, że wychowanek jest ofiarą przemocy w rodzinie należy podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel bądź wychowawca sporządza notatkę służbową i przekazuje informację pedagogowi szkolnemu, psychologowi, dyrekcji Ośrodka.
2. Za złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego jest odpowiedzialny **pedagog lub psycholog szkolny**.
3. Pedagog bądź psycholog przeprowadza rozmowę z wychowankiem w celu potwierdzenia faktu krzywdzenia, poinformować go o tym, jakie działania jest zobowiązany podjąć i upewnić się, iż dziecko pod nieobecność w Ośrodku będzie bezpieczne w dotychczasowym miejscu zamieszkania.
4. Pedagog bądź psycholog sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z uczniem, nauczycielami, wychowawcami i rodzicami oraz plan bezpieczeństwa (pomocy dziecku), który uwzględniłby przede wszystkim sposób zapewnienia pomocy.
5. Pedagog bądź psycholog informuje instytucje wspierające rodzinę w sytuacji przemocy wobec dziecka.
6. Dyrekcja informuje rodzica/opiekuna prawnego o konsekwencjach prawnych przemocy wobec dziecka i obowiązkach szkoły zgłaszania do prokuratury oraz sądu rodzinnego i nieletnich przemocy wobec małoletniego.
7. Jeżeli rodzice/opiekunowie odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez Ośrodek, dyrektor niezwłocznie składa zawiadomienie i podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich.

art. 22 c ust. 1 pkt 4 zasady przeglądu i aktualizacji standardów.

Zasady zapoznania się ze standardami oraz ich przeglądu i aktualizacji:

1. Z obowiązującymi w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Wojsce oraz Szkole Podstawowej im. Ks. Jerzego Popiełuszki Standardami Ochrony Małoletnich zapoznają się wszyscy pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni Ośrodka w dniu wprowadzenia ich w życie oraz każdorazowo nowo przyjmowany do Placówki pracownik.
2. Standardy umieszczone są na stronie internetowej Ośrodka dając możliwość zapoznania się z nimi rodzicom/opiekunom prawnym oraz małoletnim.
3. Zapoznanie się z ww. dokumentami zostaje potwierdzone podpisem.
4. Co najmniej raz na dwa lata standardy są poddawane ocenie pod kątem dostosowania do aktualnych potrzeb.
5. Standardy w wersji dostosowanej do możliwości percepcyjnych wychowanków są dostępne w gabinecie pedagoga i psychologa.

art. 22 c ust. 1 pkt 5 zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

Osobami kompetentnymi do przygotowania personelu placówki celem stosowania Standardów Ochrony Małoletnich jest dyrekcja MOS-u. Pracownicy ośrodka zostają zapoznani z obowiązującymi standardami podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej (wykład). Każdy nowo przyjęty pracownik oraz pracownicy niepedagogiczni zostają poinformowani o standardach w formie indywidualnej. Zapoznanie się z standardami obowiązującymi w placówce, wszyscy pracownicy (pedagogiczni i niepedagogiczni) potwierdzają własnoręcznym podpisem.

Z wyżej opisanej procedury sporządza się protokół celem dokumentowania tej czynności.

art. 22 c ust. 1 pkt 6 zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

1. Wszystkie dokumenty/procedury związane ze wprowadzeniem Standardów Ochrony Małoletnich są udostępniane personelowi, małoletnim i ich opiekunom na żądanie.
2. Dokumenty te można również znaleźć na stronie internetowej MOS pod adresem www.moswojska.pl
3. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się z ww. dokumentacją po zawarciu umowy o pracę.
4. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich zapoznawani są z ww. dokumentami każdorazowo na początku roku szkolnego.
5. Zapoznanie się z ww. dokumentami każda osoba potwierdza swoim podpisem (wzór oświadczenia załącznik nr 5 i 5a).

art. 22 c ust. 1 pkt 7 osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Wojsce są: nauczyciele, nauczyciele wychowawcy, pedagog, psycholog, dyrekcja. Każda z ww. osób jest zobowiązana w zakresie swoich kompetencji i możliwości do udzielenia pomocy i wsparcia małoletniemu.

art. 22 c ust. 1 pkt 8 sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

Każdorazowo osoba udzielająca wsparcia małoletniemu tj.: nauczyciel, nauczyciel wychowawca, pedagog, psycholog, dyrektor sporządza protokół ze zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego. Protokoły przechowywane są w protokolarzu zdarzeń zagrażających małoletniemu w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Wojsce, który przechowywany jest w gabinecie dyrektora.

art. 22 c ust. 2 pkt 1 wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.

1. Naczelną zasadą relacji między małoletnimi jest działanie z szacunkiem, przy uwzględnieniu godności i potrzeb wszystkich małoletnich. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec innego małoletniego w jakiegokolwiek formie.
2. Uczniowie/wychowankowie powinni powstrzymać się od używania przemocy, znęcania się nad uczniami słabszymi, od używania języka wulgarnego, obraźliwego.
3. Uczniom/wychowankom nie wolno wzajemnie się zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać. Nie wolno krzyknąć na innych małoletnich.
4. Uczniowie/wychowankowie powinni szanować prawo innych uczniów/wychowanków do prywatności.
5. Uczniom/wychowankom nie wolno zachowywać się wobec innych uczniów/wychowanków w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec innych uczniów/wychowanków przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
6. Uczniom/wychowankom nie wolno utrwać wizerunku innych uczniów/wychowanków (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) w sytuacji, gdy nie wyrazili oni na to zgody i w sytuacjach, które mogą ich zawstydzić, obrazić.
7. Uczniom/wychowankom nie wolno proponować kolegom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, a także używać ich w obecności innych uczniów/wychowanków.
8. W sytuacji, gdy uczeń/wychowanek jest agresywny, należy zastosować działania opisane w „Procedurze postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia”.

art. 22 c ust. 2 pkt 2 zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.

1. Infrastruktura sieciowa Ośrodka umożliwia dostęp do internetu, zarówno personelowi, jak i dzieciom, w czasie zajęć i poza nimi.
2. Istnieje regulamin korzystania z internetu (załącznik nr 2) przez dzieci oraz procedura określająca działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze. Pracownik Ośrodka, ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu, czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z internetu przez dzieci podczas zajęć. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za internet przeprowadza z dziećmi cykliczne warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu.

Art. 22 c ust. 2 pkt 3 procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

1. Rozwiązania organizacyjne na poziomie placówki bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa. (Prawo oświatowe. Dziennik Ustaw, Dz. U. 2023. 900: „Szkoły i placówki zapewniające uczniom dostęp do Internetu są obowiązane podejmować działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające”.
2. Filtrowaniem treści internetowych zajmuje się w Ośrodku usługa AdguardDNS zainstalowana na głównym routerze dostawcy internetu. Dzięki temu wszystkie urządzenia (w tym komputery, smartfony, tablety, telewizory, konsole itp.) podłączone przewodowo i bezprzewodowo w dowolnym miejscu do sieci komputerowej Ośrodka oraz korzystające z internetu są chronione przez ten produkt.

3. W ww. konfiguracji zostały włączone następujące typy filtrów: uaktywniające tzw. Ochronę rodzicielską, blokującą dostęp do stron i treści zawierających treści nieprzeznaczone dla dzieci i młodzieży, np. związane z pornografią, hazardem, przemocą itp. uaktywniające wymuszenie tzw. Trybu bezpiecznego (ograniczone dostępu) w popularnych wyszukiwarkach oraz na Youtube, który pozwala odfiltrować z wyników wyszukiwania i komentarzy treści potencjalnie przeznaczone dla dorosłych, blokujące dostęp do stron wskazanych jako niebezpieczne przez niezależne i państwowe organizacje (jak np. CERT Polska) i zawierające np. wirusy, fałszywe treści, próby przejęcia danych itp.,- blokujące na samych stronach internetowych niebezpieczne treści, w tym szkodliwe reklamy i skrypty.

4. Za zabezpieczenie sieci internetowej placówki przed niebezpiecznymi treściami jest odpowiedzialny wyznaczony nauczyciel odpowiedzialny za pracownię komputerową. Do jego obowiązków należy: przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach bądź tabletach ze swobodnym dostępem do internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.

Art. 22 c ust. 2 pkt 4 zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

Gdy sygnały tylko pośrednio wskazują na krzywdzenie dziecka, musimy je potwierdzić, aby mieć przesłanki do podjęcia interwencji.

Można tu mówić o kilku etapach postępowania:

1. Rozpoznanie sygnałów, które mogą wskazywać na krzywdzenie dziecka.
2. Sprawdzenie sygnałów poprzez zbieranie dodatkowych informacji.
3. Analiza zebranych informacji- diagnoza problemu krzywdzenia dziecka.
4. Zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji w przypadku potwierdzenia krzywdzenia dziecka.

Rozpoznawanie sygnałów.

Na pierwszym etapie potrzebna jest przede wszystkim wiedza o problemie krzywdzenia dziecka, która pomaga nam w zauważeniu i prawidłowym rozpoznaniu sygnałów.

Potrzebna jest też oczywiście odpowiednia postawa- odpowiedzialności za powierzone nam dzieci i gotowości do reagowania w sytuacji zagrożenia ich dobra.

Sprawdzenie sygnałów poprzez zbieranie dodatkowych informacji.

W przypadku dostrzeżenia sygnałów przez placówkę należy je zweryfikować, zbierając informacje pochodzące od innych pracowników placówki oraz zawarte w dokumentacji.

1. Pedagog szkolny ma szczególną rolę: może zbierać informacje i koordynować działania zmierzające do pomocy dziecku na terenie szkoły oraz internatu. Nadto może współpracować z innymi instytucjami i osobami, np. kuratorem sądowym, pracownikiem socjalnym, dzielnicowym.
2. Nauczyciel wychowania fizycznego, pielęgniarka, higienistka szkolna- mogą zauważyć ślady pobicia dziecka, niechęć dziecka do rozbierania się, oznaki bólu przy poruszaniu się itp.
3. Nauczyciele w szkole i wychowawcy w internacie- mogą zauważyć zaburzone zachowanie dziecka, które może być skutkiem krzywdzenia, niekiedy są też świadkami krzywdzących zachowań rodziców wobec dziecka na terenie placówki.

4. Nawiązanie kontaktu z pracownikami innych służb i instytucji zajmujących się danym dzieckiem i jego rodziną. Może się okazać, że oni także dostrzegli sygnały krzywdzenia, mogą też podjąć działania w kierunku sprawdzenia informacji, które posiadamy. Przy ocenie prawdziwości sygnałów przyjmujemy zasadę, że jeżeli są one potwierdzone z kilku źródeł, wzrasta prawdopodobieństwo krzywdzenia.

Analiza zebranych informacji- diagnoza problemu krzywdzenia dziecka.

Po zebraniu wszystkich, dostępnych informacji konieczna jest ich analiza, tak aby uzyskać obraz sytuacji dziecka, ocenić zagrożenia i możliwości wsparcia dla dziecka. Trzeba znaleźć odpowiedzi na poniższe pytania:

1. Czy sygnały wskazujące na krzywdzenie dziecka zostały potwierdzone przez informacje z innych źródeł? Kto jeszcze może mieć informacje o sytuacji dziecka?
2. Kto krzywdzi dziecko?
3. W jaki sposób?
4. Czy doszło do naruszenia prawa?
5. W jakim stopniu zagrożone jest bezpieczeństwo (zdrowie, życie, rozwój) dziecka?
6. Kto może być sojusznikiem dziecka w rodzinie?

Działania prawne.

Planując interwencję, stawiamy sobie pytanie, jakie działania należy podjąć żeby zapewnić dziecku bezpieczeństwo oraz wzbudzić motywację rodziny do rozwiązywania jej problemów i dokonania zmiany.

Działania interwencyjne mają na celu przygotowanie gruntu do udzielenia rodzinie różnych form pomocy: prawnej, psychologicznej, socjalnej, medycznej.

1. Interwencję powinna zainicjować osoba (instytucja), która rozpoznała sygnały krzywdzenia dziecka.
2. W poważniejszych przypadkach krzywdzenia dziecka konieczna jest współpraca interdyscyplinarna, w którą powinni być zaangażowani pracownicy różnych instytucji zajmujący się daną rodziną. W takiej sytuacji istotne jest, aby opanować wspólny plan działania oraz zdecydować, kto będzie koordynował i monitorował przebieg interwencji.

Zadania placówki w pomocy dziecku krzywdzonemu.

1. Zauważenie sygnałów krzywdzenia i zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi służbami działającymi w lokalnym systemie pomocy.
2. Podjęcie współpracy z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia dziecka i rozwiązywania jego problemów.
3. W uzasadnionych przypadkach podjęcie działań prawnych (zawiadomienie sądu rodzinnego, policji lub prokuratury).
4. Objęcie dziecka na terenie placówki konieczną pomocą w realizowaniu przez nie zadań szkolnych i budowaniu pozytywnych relacji z dorosłymi i rówieśnikami.

Załącznikami do niniejszego dokumentu są:

Załącznik nr 1: Zasady bezpiecznej rekrutacji w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Wojsce.

Załącznik nr 2: Regulamin korzystania z pracowni komputerowej oraz sprzętów z dostępem do Internetu dostępnych w grupach wychowawczych.

Załącznik nr 3: Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych wychowanków w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Wojsce.

Załącznik nr 4: Zasady postępowania w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka.

Załącznik nr 5 i 5a: Oświadczenie o zapoznaniu się z dokumentacją wchodząca w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Wojsce.

Załącznik 6: Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci.

Załącznik nr 7: Wzór – karta interwencji.

Załącznik nr 8: Wzór – ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.